

MIHAI BĂDESCU

DREPT CONSTITUȚIONAL ȘI INSTITUȚII POLITICE

CURS UNIVERSITAR

Ediția a XVI-a, revizuită și adăugită

CUPRINS

INTRODUCERE. LOCUL ȘI ROLUL DREPTULUI CONSTITUȚIONAL

ÎN SISTEMUL DE DREPT	1
1. Apariția disciplinei „Drept constituțional”	1
2. Dreptul constituțional – știință juridică de ramură	2
2.1. Noțiunea de drept constituțional	2
2.2. Conceptul de instituție politică	3
2.3. Obiectul de studiu al disciplinei „Drept constituțional și instituții politice”	3
2.4. Subiectele raporturilor juridice de drept constituțional	4
2.5. Izvoarele formale ale dreptului constituțional	6

PARTEA I. TEORIA GENERALĂ A CONSTITUȚIEI

TITLUL I. CONCEPTUL DE CONSTITUȚIE	11
---	-----------

CAPITOLUL I. EVOLUȚIA NOȚIUNII DE CONSTITUȚIE	11
--	-----------

Secțiunea 1. Terminologie	11
Secțiunea a 2-a. Apariția constituției	12
Secțiunea a 3-a. Tipuri de constituții	14
3.1. Constituții formale și constituții materiale	14
3.2. Constituții cutumiare și constituții scrise	15
3.3. Constituții flexibile (suple) și constituții rigide	17
Secțiunea a 4-a. Noțiunea de constituție	18

CAPITOLUL II. ADOPTAREA ȘI REVIZUIREA CONSTITUȚIEI	21
---	-----------

Secțiunea 1. Adoptarea constituției	21
1.1. Inițiativa adoptării constituției	21
1.2. Procedee de adoptare a constituției	22
1.2.1. Constituția acordată (octroiată) sau „carta concedată”	22
1.2.2. Constituția plebiscitară sau „statutul”	22
1.2.3. Constituția pact	23
1.2.4. Constituția convenție	23
1.2.5. Constituția referendum	24
1.3. Adoptarea Constituției României din 1991	24
Secțiunea a 2-a. Revizuirea constituției	25
2.1. Necesitatea revizuirii constituției	25
2.2. Procedura de revizuire a constituției	26
2.3. Limitele revizuirii	27
2.4. Revizuirea Constituției României din 2003	28
2.5. Revizuirea constituției – aspecte de drept comparat	30
2.5.1. Austria	30

2.5.2. Belgia	31
2.5.3. Canada	31
2.5.4. Elveția	32
2.5.5. Franța	32
2.5.6. Italia	33
2.5.7. Spania	33
TITLUL II. REGIMUL CONSTITUȚIONAL ÎN ROMÂNIA	34
CAPITOLUL I. EVOLUȚIA SISTEMULUI CONSTITUȚIONAL ROMÂNESC	34
<i>Secțiunea 1. Rădăcinile organizării constituționale în țara noastră</i>	35
1.1. Preliminarii	35
1.2. Proclamația de la Islaz	36
1.3. Convenția de la Paris	36
1.4. Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris	37
<i>Secțiunea a 2-a. Constituția din 1866</i>	39
<i>Secțiunea a 3-a. Constituția din 1923</i>	41
<i>Secțiunea a 4-a. Constituția din 1938</i>	43
<i>Secțiunea a 5-a. Organizarea constituțională între 1940-1948</i>	44
5.1. Conducătorul Statului	44
5.2. Înaltul Decret Regal	44
5.3. Decretul nr. 1849 din 11 octombrie 1944	45
5.4. Legea nr. 86 din 1945 pentru Statutul Naționalităților Minoritare	45
5.5. Legea nr. 187 din 23 martie 1945 pentru înfăptuirea reformei agrare	45
5.6. Decretul nr. 2218 din 13 iulie 1946 privind exercitarea puterii legislative	46
5.7. Republica populară	46
<i>Secțiunea a 6-a. Organizarea constituțională socialistă</i>	47
6.1. Constituția din 1948	47
6.2. Constituția din 1952	48
6.3. Constituția din 1965	49
<i>Secțiunea a 7-a. Dezvoltarea constituțională a României după 1989</i>	50
7.1. Acte cu caracter constituțional premergătoare adoptării Constituției din 1991	51
7.1.1. Decretul-lege nr. 2 din 27 decembrie 1989 privind constituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Frontului Salvării Naționale și a consiliilor teritoriale ale Frontului Salvării Naționale	51
7.1.2. Decretul-lege nr. 8 din 31 decembrie 1989 privind înregistrarea și funcționarea partidelor politice și a organizațiilor obștești în România	52
7.1.3. Decretul-lege nr. 81 din 9 februarie 1990 privind Consiliul Provizoriu de Uniune Națională	52

7.1.4. Decretul-lege nr. 92 din 14 martie 1990 privind alegerea Parlamentului și a Președintelui României	53
7.2. Constituția României din 1991	53
CAPITOLUL II. CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR	55
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și formele controlului constituționalității legilor</i>	<i>55</i>
1.1. Necesitatea controlului constituționalității legilor	55
1.2. Noțiunea controlului constituționalității legilor	56
1.3. Formele controlului constituționalității legilor	57
<i>Secțiunea a 2-a. Controlul constituționalității legilor în România</i>	<i>60</i>
2.1. Scurtă privire istorică	60
2.2. Controlul constituționalității legilor consacrat de Constituția României din 1991	61
2.2.1. Caracteristicile Curții Constituționale	61
2.3. Funcționarea Curții Constituționale	62
2.3.1. Organizarea Curții Constituționale	62
2.3.2. Statutul judecătorilor Curții Constituționale	62
2.4. Atribuțiile Curții Constituționale	64
2.5. Procedura controlului constituționalității legilor	66
2.5.1. Procedura în cazul controlului constituționalității legilor înainte de promulgare (obiecția de neconstituționalitate)	67
2.5.2. Procedura în cazul soluționării excepției de neconstituționalitate	68
2.6. Actele Curții Constituționale și efectele juridice ale acestora	69
<i>Secțiunea a 3-a. Raportul dintre Dreptul constituțional și Dreptul Uniunii Europene</i>	<i>71</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Controlul constituționalității legilor. Aspecte de drept comparat</i>	<i>72</i>
4.1. Albania	72
4.2. Austria	73
4.3. Belgia	73
4.4. Bulgaria	73
4.5. Franța	74
4.6. Germania	75
4.7. Italia	75
4.8. Rusia	76
4.9. S.U.A.	76

PARTEA A II-A. STATUL

TITLUL I. CONCEPTUL DE STAT	81
CAPITOLUL I. NOȚIUNEA DE STAT	81
<i>Secțiunea 1. Definirea statului în doctrina juridică și sociologică</i>	81
1.1. Repere conceptuale ale statului în doctrina sociologică	81
1.2. Repere conceptuale ale statului în doctrina juridică românească	85
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul, funcțiile și atributele esențiale ale statului</i>	87
2.1. Rolul politico-juridic al statului	87
2.2. Rolul statului în epoca contemporană	87
2.3. Funcțiile statului	88
2.4. Atributele esențiale ale statului	90
CAPITOLUL II. FORMA STATULUI	92
<i>Secțiunea 1. Structura de stat</i>	92
1.1. Statul unitar (simplu)	92
1.2. Statul federativ (compus sau unional)	93
1.3. Asociațiile de state	93
<i>Secțiunea a 2-a. Forma de guvernământ</i>	96
2.1. Noțiunea formei de guvernământ	96
2.2. Clasificarea formelor de guvernământ	98
2.2.1. Monocrația	98
2.2.2. Oligarhia	100
2.2.3. Democrația	102
2.2.3.1. Noțiunea de democrație	102
2.2.3.2. Clasificarea formelor democrației	103
2.3. Formele mixte	108
2.3.1. Monarhia limitată	108
2.3.2. Monarhia parlamentară dualistă	109
2.3.3. Monarhia parlamentară contemporană	109
2.3.4. Cezarismul democratic	109
2.4. Formele de guvernământ specifice statelor socialiste	110
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul politic</i>	111
3.1. Noțiunea și clasificarea regimului politic	111
3.2. Regimul politic convențional	114
3.2.1. Regimul dictatorial	114
3.2.2. Regimul directorial	115
3.2.3. Guvernământul de adunare	115
3.3. Regimul politic parlamentar	116
3.3.1. Modelul inițial: regimul parlamentar dualist	116
3.3.2. Regimul parlamentar monist	117
3.3.3. Regimul parlamentar bipartid sau multipartid	117

3.4. Regimul politic prezidențial	118
3.5. Regimul politic mixt sau semiprezidențial	119
3.6. Regimurile politice ale statelor socialiste	120
3.7. Regimul politic. Drept comparat	122
3.7.1. Regimuri politice parlamentare	122
3.7.2. Regimuri politice prezidențiale	130
3.7.3. Regimuri politice mixte sau semiprezidențiale	136
<i>Secțiunea a 4-a. Forma de stat a României</i>	141
4.1. Structura de stat a României	141
4.2. Forma de guvernământ a României	143
4.2.1. Evoluția formei de guvernământ a României	143
4.2.2. Republica – formă de guvernământ a României, potrivit Constituției din 1991	146
4.3. Regimul politic actual al României	147
TITLUL II. ELEMENTELE CONSTITUTIVE ALE STATULUI	151
CAPITOLUL I. TERITORIUL	152
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și natura juridică a teritoriului</i>	152
<i>Secțiunea a 2-a. Delimitarea și elementele constitutive ale teritoriului</i>	154
<i>Secțiunea a 3-a. Organizarea administrativă a teritoriului</i>	155
3.1. Noțiunea organizării administrative a teritoriului	155
3.2. Organizarea administrativă a teritoriului României	156
3.2.1. Considerații de ordin istoric privind organizarea administrativă a teritoriului	156
3.2.2. Organizarea administrativă actuală a teritoriului României	159
3.2.2.1. Județul	160
3.2.2.2. Orașul	161
3.2.2.3. Comuna	163
3.2.2.4. Statutul special al stațiunilor balneoclimaterice	164
3.2.3. Necesitatea îmbunătățirii organizării administrative a teritoriului României	165
CAPITOLUL II. POPULAȚIA	167
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de populație</i>	167
<i>Secțiunea a 2-a. Cetățenia</i>	169
2.1. Noțiunea de cetățenie. Terminologie	169
2.2. Natura juridică a cetățeniei	170
2.3. Cetățenia română	172
2.3.1. Principiile cetățeniei române	172
2.3.2. Dobândirea cetățeniei române	174
2.3.3. Pierderea cetățeniei române	180
2.3.4. Dovada cetățeniei române	182
2.4. Pluralitatea de cetățenie și apatridia	182

2.5. Cetățenia de onoare	184
2.6. Cetățenia Uniunii Europene	185
CAPITOLUL III. DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE	
FUNDAMENTALE ALE CETĂȚENILOR ROMÂNI	187
<i>Secțiunea 1. Conceptul de drepturi și libertăți fundamentale</i>	187
1.1. Terminologie	187
1.2. Marile momente ale codificării drepturilor fundamentale	190
1.3. Noțiunea de drepturi fundamentale	192
1.4. Noțiunea de îndatoriri fundamentale	193
<i>Secțiunea a 2-a. Natura juridică a drepturilor fundamentale</i>	194
<i>Secțiunea a 3-a. Statutul juridic constituțional al cetățenilor români</i>	195
3.1. Principiile drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor români	195
3.2. Clasificarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români	204
<i>Secțiunea a 4-a. Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor români</i>	206
4.1. Inviolabilitățile	206
4.1.1. Dreptul la viață, dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei (art. 22)	206
4.1.2. Libertatea individuală (art. 23)	208
4.1.3. Dreptul la apărare (art. 24)	210
4.1.4. Dreptul la libera circulație (art. 25)	211
4.1.5. Dreptul la ocrotirea vieții intime, familiale și private (art. 26)	212
4.1.6. Inviolabilitatea domiciliului (art. 27)	214
4.2. Drepturile și libertățile social-economice și culturale	215
4.2.1. Dreptul la învățătură (art. 32)	215
4.2.2. Accesul la cultură (art. 33)	217
4.2.3. Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	217
4.2.4. Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	218
4.2.5. Dreptul la muncă și la protecția socială a muncii (art. 41)	218
4.2.6. Dreptul la grevă (art. 43)	221
4.2.7. Dreptul de proprietate privată (art. 44)	223
4.2.8. Libertatea economică (art. 45)	225
4.2.9. Dreptul la moștenire (art. 46)	225
4.2.10. Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	225
4.2.11. Dreptul la căsătorie (art. 48)	226
4.2.12. Dreptul copiilor și tinerilor la protecție (art. 49)	227
4.2.13. Dreptul persoanelor cu handicap la o protecție specială (art. 50)	228
4.3. Drepturile exclusiv politice	229
4.3.1. Dreptul de vot (art. 36)	229
4.3.2. Dreptul de a fi ales (art. 37)	231

4.4. Drepturile și libertățile social-politice	233
4.4.1. Libertatea conștiinței (art. 29)	233
4.4.2. Libertatea de exprimare (art. 30)	234
4.4.3. Dreptul la informație (art. 31)	235
4.4.4. Libertatea întrunirilor (art. 39)	236
4.4.5. Dreptul de asociere (art. 40)	237
4.4.6. Secretul corespondenței (art. 28)	238
4.5. Drepturile garanții	239
4.5.1. Dreptul de petiționare (art. 51)	239
4.5.2. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	240
4.6. Îndatoririle fundamentale ale cetățenilor români	241
4.6.1. Fidelitatea față de țară (art. 54)	241
4.6.2. Apărarea țării (art. 55)	241
4.6.3. Îndatorirea la contribuții financiare (art. 56)	242
4.6.4. Îndatorirea de exercitare a drepturilor și libertăților cu bună-credință (art. 57)	242
CAPITOLUL IV. PUTEREA DE STAT	244
<i>Secțiunea 1. Despre putere în general</i>	244
<i>Secțiunea a 2-a. Puterea politică – formă specifică a puterii sociale</i>	246
<i>Secțiunea a 3-a. Trăsăturile puterii de stat</i>	249
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul separației puterilor statului</i>	251

PARTEA A III-A. ACCESUL LA PUTERE

TITLUL I. COMPETIȚIA PENTRU PUTERE	255
CAPITOLUL I. PARTIDELE POLITICE	255
<i>Secțiunea 1. Conceptul de partid politic</i>	255
<i>Secțiunea a 2-a. Sisteme și categorii de partide politice</i>	258
2.1. Sisteme de partide politice	258
2.2. Categorii de partide politice	260
2.3. Doctrine politice contemporane	262
2.3.1. Liberalismul	262
2.3.2. Neoliberalismul	263
2.3.3. Doctrina social-democrată	264
2.3.4. Doctrina creștin-democrată	265
2.3.5. Doctrina marxist-leninistă	266
<i>Secțiunea a 3-a. Partidele politice în România</i>	267

CAPITOLUL II. ROLUL GRUPURILOR DE PRESIUNE ÎN „LUPTA”

PENTRU PUTERE	271
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	271
<i>Secțiunea a 2-a. Structura grupurilor de presiune</i>	273
2.1. Grupuri exclusive și grupuri parțiale	274
2.2. Grupuri de presiune străine	274
2.3. „Pseudo – grupuri” de presiune	274
<i>Secțiunea a 3-a. Relațiile între partidele politice și grupurile de presiune</i>	276

CAPITOLUL III. SISTEMELE ELECTORALE ȘI MODURILE DE SCRUTIN 277

<i>Secțiunea 1. Sistemul majoritar</i>	277
1.1. Sistemul majoritar uninominal	278
1.2. Sistemul majoritar de listă	280
1.3. Sistemul majoritar cu unul sau două tururi de scrutin	281
1.4. Avantajele și dezavantajele sistemului majoritar	282
<i>Secțiunea a 2-a. Reprezentarea proporțională</i>	282
2.1. Scurt istoric	282
2.2. Conceptul reprezentării proporționale	283
2.3. Avantajele și dezavantajele reprezentării proporționale	284
2.3.1. Avantajele reprezentării proporționale	284
2.3.2. Dezavantajele reprezentării proporționale	285
<i>Secțiunea a 3-a. Sisteme electorale mixte</i>	285
3.1. Sistemele electorale mixte dominate de sistemul majoritar	285
3.2. Sistemele electorale mixte dominate de reprezentarea proporțională	286
3.3. Sistemele electorale mixte echilibrate	287

CAPITOLUL IV. SISTEMUL ELECTORAL ÎN ROMÂNIA 288

<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind alegerile</i>	288
<i>Secțiunea a 2-a. Organizarea și desfășurarea alegerilor în România</i>	288
2.1. Scurt istoric	288
2.2. Sediul materiei	289
2.3. Etapele desfășurării alegerilor	289
2.3.1. Stabilirea datei alegerilor	289
2.3.2. Stabilirea numărului, delimitarea și numerotarea circumscripțiilor electorale	290
2.3.3. Întocmirea listelor electorale și a Registrului electoral	290
2.3.4. Constituirea birourilor și a oficiilor electorale	291
2.3.5. Constituirea secțiilor de votare	294
2.3.6. Propunerea candidaturilor	295
2.3.7. Întocmirea buletinelor și a ștampilelor de vot	295
2.3.8. Campania electorală	296
2.3.9. Desfășurarea votării	297
2.3.10. Stabilirea rezultatelor votării și atribuirea mandatelor	299

CAPITOLUL V. REFERENDUMUL	301
<i>Secțiunea 1. Noțiune și tipuri de referendum</i>	301
<i>Secțiunea a 2-a. Referendumul în România. Repere istorice</i>	303
2.1. Adunările (divanurile) Ad-hoc	303
2.2. Plebiscitul Regelui Carol al II-lea din 1938	303
2.3. Referiri la referendum în constituțiile socialiste	304
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul juridic actual al referendumului în România</i>	304
3.1. Consacrarea constituțională a referendumului	304
3.2. Consacrarea legală a referendumului	307
3.2.1. În privința referendumului pentru revizuirea Constituției	308
3.2.2. În privința referendumului pentru demiterea Președintelui României	308
3.2.3. Referitor la referendumul organizat cu privire la probleme de interes național	308
3.2.4. Privitor la referendumul local	309
<i>Secțiunea a 4-a. Comisia de la Veneția și liniile directoare cu privire la referendumul constituțional național</i>	309
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura organizării referendumului în România</i>	311

PARTEA A IV-A. AUTORITĂȚILE PUBLICE

TITLUL I. AUTORITATEA LEGISLATIVĂ	315
CAPITOLUL I. ROLUL ȘI FUNCȚIILE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	315
<i>Secțiunea 1. Rolul Parlamentului României în cadrul autorităților publice</i>	315
<i>Secțiunea a 2-a. Funcțiile Parlamentului</i>	317
2.1. Funcția legislativă. Etapele procedurii legislative	317
2.2. Funcția de stabilire a direcțiilor principale a activităților social-economice, culturale, statale și juridice	324
2.3. Funcția de alegere, formare, avizarea formării, numirea sau revocarea unor autorități statale	324
2.4. Funcția de control	325
2.5. Funcția de politică externă	325
2.6. Funcția de organizare internă	326
2.7. Funcția de informare	326
CAPITOLUL II. ORGANIZAREA INTERNĂ A PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	327
<i>Secțiunea 1. Grupurile parlamentare</i>	327
<i>Secțiunea a 2-a. Birourile permanente</i>	328
<i>Secțiunea a 3-a. Comisiile parlamentare</i>	330
3.1. Comisiile permanente	330
3.2. Comisiile speciale	331

3.3. Comisiile de anchetă	331
3.4. Comisiile de mediere	332
CAPITOLUL III. FUNCȚIONAREA PARLAMENTULUI	334
<i>Secțiunea 1. Mandatul sau legislatura</i>	334
<i>Secțiunea a 2-a. Sesiunea</i>	334
<i>Secțiunea a 3-a. Ședințele</i>	335
<i>Secțiunea a 4-a. Sistemul de vot în Parlament</i>	336
CAPITOLUL IV. CONTROLUL PARLAMENTAR	339
<i>Secțiunea 1. Formele controlului parlamentar</i>	339
<i>Secțiunea a 2-a. Instituția Avocatului Poporului în România</i>	341
2.1. Organizarea și funcționarea Avocatului Poporului	341
2.2. Mandatul Avocatului Poporului	341
2.3. Atribuțiile Avocatului Poporului	342
2.4. Procedura de rezolvare a petițiilor/cererilor primite	344
CAPITOLUL V. STATUTUL DEPUTAȚILOR ȘI SENATORILOR	346
<i>Secțiunea 1. Deputații și senatorii. Prezentare generală</i>	346
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea mandatului parlamentar</i>	347
<i>Secțiunea a 3-a. Protecția mandatului parlamentar</i>	348
<i>Secțiunea a 4-a. Drepturile și îndatoririle parlamentarilor</i>	350
<i>Secțiunea a 5-a. Răspundere și sancțiuni</i>	351
TITLUL II. AUTORITATEA EXECUTIVĂ	352
CAPITOLUL I. AUTORITATEA EXECUTIVĂ. CARACTERIZARE GENERALĂ	352
<i>Secțiunea 1. Precizări terminologice</i>	352
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și structura puterii executive</i>	353
<i>Secțiunea a 3-a. Structura puterii executive în România</i>	354
CAPITOLUL II. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI	356
<i>Secțiunea 1. Instituția șefului de stat</i>	356
1.1. Considerații generale	356
1.2. Instituția șefului de stat în România. Repere istorice	356
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul și funcțiile Președintelui României</i>	358
2.1. Funcția de reprezentare	359
2.2. Funcția de apărare sau garantare a unor valori fundamentale ale poporului român	359
2.3. Funcția de mediere	360
<i>Secțiunea a 3-a. Mandatul Președintelui României</i>	361
3.1. Dobândirea mandatului	361
3.2. Durata mandatului	363
3.3. Vacanța și interimatul funcției de Președinte al României	363

<i>Secțiunea a 4-a. Atribuțiile Președintelui României</i>	364
4.1. Atribuții pe care Președintele României le exercită în realizarea funcției de reprezentare	365
4.2. Atribuții pe care Președintele României le exercită în realizarea funcției de apărare sau garantare a unor valori fundamentale ale poporului român	366
4.3. Atribuții pe care Președintele României le exercită în îndeplinirea funcției de mediere	366
4.3.1. Președintele României este mediator între puterile statului	366
4.3.2. Președintele veghează la respectarea Constituției	367
<i>Secțiunea a 5-a. Actele Președintelui României</i>	368
5.1. Actele cu caracter juridic ale Președintelui României	368
5.2. Actele nejuridice (politice) ale Președintelui României	369
<i>Secțiunea a 6-a. Răspunderea Președintelui României</i>	370
6.1. Preliminarii	370
6.2. Formele răspunderii Președintelui României	371
6.2.1. Răspunderea politică a Președintelui	371
6.2.2. Răspunderea penală a Președintelui României	372
CAPITOLUL III. GUVERNUL ROMÂNIEI	374
<i>Secțiunea 1. Rolul și funcțiile Guvernului în sistemul constituțional românesc</i>	374
1.1. Rolul Guvernului României	374
1.2. Funcțiile Guvernului României	374
<i>Secțiunea a 2-a. Organizarea Guvernului României</i>	375
2.1. Prim-ministrul	375
2.2. Aparatul de lucru al Guvernului	375
2.3. Ministerele	376
<i>Secțiunea a 3-a. Atribuțiile Guvernului României</i>	377
<i>Secțiunea a 4-a. Funcționarea Guvernului</i>	378
4.1. Investirea Guvernului de către Parlament	378
4.2. Statutul membrilor Guvernului	379
4.2.1. Incompatibilități	379
4.2.2. Răspunderea membrilor Guvernului	380
4.2.3. Încetarea mandatului membrilor Guvernului	383
<i>Secțiunea a 5-a. Actele Guvernului</i>	384
5.1. Hotărârile Guvernului (H.G.)	384
5.2. Ordonanțele Guvernului (O.G.)	385
5.3. Ordonanțele de urgență ale Guvernului (O.U.G.)	386

TITLUL III. AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ	387
CAPITOLUL I. INSTANȚELE JUDECĂTOREȘTI	387
<i>Secțiunea 1. Principiile înfăptuirii justiției</i>	387
1.1. Principiul legalității	387
1.2. Principiul unicității, imparțialității și egalității justiției	387
1.3. Principiul independenței justiției	388
1.4. Principiul accesului liber la justiție	388
1.5. Principiul dreptului la apărare	390
1.6. Principiul prezumției de nevinovăție	391
1.7. Principiul folosirii limbii oficiale și a limbii materne în justiție	391
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificarea instanțelor judecătorești</i>	392
CAPITOLUL II. MINISTERUL PUBLIC ȘI CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII	394
<i>Secțiunea 1. Ministerul Public</i>	394
<i>Secțiunea a 2-a. Consiliul Superior al Magistraturii</i>	396
BIBLIOGRAFIE	399